

Izhaja vsako sredo
 Stane za celo leto 15 L
 » » pol leta 8 »
 » » četrt leta 4 »
 Za inozemstvo
 celo leto lir 40.
 Na naročila brez do
 poslane naročnine se
 ne moremo ozirati.
 Odgovorni urednik:
 Polde Kemperle.

GORIŠKA STRAŽA

Št. 65

V Gorici, v sredo 7. septembra 1927

Leto X.

Nefrankirana pisma se
 ne sprejemajo. Oglasi
 se računajo po dogo-
 voru in se plačajo v
 naprej. — List izdaja
 konsorcij »Gor. Stra-
 že«. — Tisk Katoliške
 tiskarne v Gorici, Ri-
 va Piazzutta št. 18.
 Uprava in uredništvo:
 ulica Mameli št. 5.
 (prej Scuole).
 Telef. int. št. 308.

Papeštvo in nacionalizem.

Neoporekljiva resnica je: samo v vesoljni cerkvi živi skrita sila, ki lahko zapreči popolno razsulo Evrope. Vse druge duševne moči in organizacije so odrekle. Protestan-tizem se je udinjal posvetni vladarski moči, vsaj v Nemčiji. In tudi katoliška cerkev je odpovedala do danes v sili, ki jo trpijo ljudstva pod igom nacionalizma in bo odpo-vedala tudi v bodoče kljub vsem trenutnim uspehom. Zaustaviti ne bo mogla poraznega konca, če se v njej ne bodo rodili sklepi in se ne bodo dvignili možje, kakor je bil pa-pež Hildebrand, ki je s plemenito drznostjo nasproti samovladi golega nagona postavil moč sv. Duha. Ravno tako, kakor je takrat Hildebrand svetu človeških nagonov vsilil celi-bat, tako mora napočiti tudi sedaj ura, da bo Cerkev najprej lastnim ljudem z neupogljivo vzvišenostjo in strogotostjo naložila, da se odpo-vedo nacionalistični gonji in zahte-vala brezpogojno pokorščino glede nedvoumnih zapovedi Kristusovih, ki zadevajo človeško sebičnost.

Resnično, priti mora čas, ko bodo kardinali in nadškofje »nepopularni« (neprijubljani) in bodo nosili trnjeve krone. Drugače ne gre! In če se noče tvegati tega danes, se bo moralo to izvesti po desetih letih v neprimerno groznejšem razmerju. Katoliško cerkev bo v doglednem času pretresel potres, da se bo za-majala v svojih temeljih. Razdva-janje ljudstev, na katerem njeni vo-dilni možje v vseh deželah aktivno ali pasivno sodelujejo, se bo spre-menilo v dinamit za vesoljno cer-kev samo. Razvajeni nacionalizem, »resnični antikrist našega stoletja,«

bo s pekiensko silo skušal streti enotnost vesoljne cerkve. Odvrigel bo svojo zadnjo krinko in bo zasle-doval in pljuval s svojo najdivjajošo srditostjo ravno v tisto ustanovo, ki je bila dozdej najmočnejši svetovnozgodovinski protiutež raz-krajalni samopašnosti in pohlep-nosti posameznih narodov.

Večina katoliških krogov v vseh deželah stoji z nepojmljivo mirno vestjo sredi nacionalističnega tabo-ra. Zakaj ti ne stojijo katoličani tudi v taboru zagovornikov svo-bodne ljubezni? Ali morda mislijo, da neurejena ljubezen do domovine manj škoduje katoliškemu krščan-stvu kot neurejena ljubezen do dru-gega spola? Po pravici je ugleden belgijski katoličan pred kratkim rekel, da bo zatiravni nacionalizem prva herezija, ki jo bo Cerkev ob-sodila. Upamo, da se bo to kmalu in korenito zgodilo — zakaj kaj ko-risti razsvetljena beseda v resnici vesoljstveno mislečih papežev, če smejo katoličani posameznih dežel iz strahu pred veliko zverjo, — t. j. pred kolektivnostjo (družbo), ki se je odrgala od vseh človeških in božjih postav — brez prestanka tekmovali v narodnem sovraštvu.

Tu leži korenina vsega zla: pri po-litičnem mišljenju popolnoma po-zabijo, da je Kristus umrl tudi za države. Kaj se bo zgodilo, če se bo eksplozivno stanje duš in narodov vedno bolj širilo? Nastala bo voj-na s strupenimi plini, vojna vseh proti vsem, v kateri bodo velika me-sta uničena po zračnih brodovjih in bo vsa kultura v potopu sovraštva poginila.

Fr. W. Förster.

Kaj se godi po svetu?

V nedeljo 11. septembra bodo volilci sosedne države stopili k vo-lilnim skrinjicam in določili glavne smernice notranje in zunanje poli-tike in s tem usodo države za par bodočih let.

Dobro je, da si tudi mi malo ogledamo velikanski volilni boj, ki se ga udeležuje skoro 5000 kandi-datov.

Prejšnja skupščina.

Prejšnji državni zbor je bil izvo-ljen v februarju 1. 1925. in je štel 315 poslancev, ki so bili med posa-mezne stranke tako razdeljeni: ra-dikalni 141, radičevci 69, demokratje (Ljuba Davidović) 36, samostojni demokratje (Sv. Pribičević) 23, slo-venska ljudska stranka 20, bosan-ski muslimani (dr. Spaho) 15, Nem-ci (dr. Kraft) 5, srbski kmetje (Jo-zvan Jovanović) 3, črnogorski fede-ralisti 3.

Ta skupščina je delala več kot dve leti. V njeni poslovni dobi so se izvršili nekateri dogodki, ki so odločilno vplivali na razvoj južo-slovenske državne misli, n. pr. smrt starega radikalnega prvaka Nikole Pašića, ki je vse svoje dolgotrajno življenje posvetil udeležitvi svojih visokih političnih vzorov, ki pa je zadnja leta nehote in nevede oviral zdrav razmah državne ustalitve. Pašićeva smrt znači predvsem spre-membo v notranji politiki. Pa tudi

zunanje politična smer se je zelo spremenila, in sicer radi italjansko-albanske prijateljske pogodbe.

Nova skupščina bo morala izvr-šiti veliko notranje in zunanje poli-tično delo. Poglejmo, kako se kan-didatje pripravljajo in kaj obljub-ljajo.

Volilni boj.

Najprvo moramo omeniti dej-stvo, ki je mogoče prvo te vrste v zgodovini jugoslovanske države, namreč, da je ministrski predsed-nik Vukičević obetal, da vlada in upravni aparat ne bosta ovirala svobodnih volitev. Kakor kaže, to svojo besedo tudi drži, kajti orož-niki in policija posegajo v današnji volilni boj le, ako si preveč navdu-šeni podeželni politikantje na Hr-vaškem skočijo v lase.

Kako pa delujejo posamezne stranke? Oglejmo si vsaj glavne.

Narodna radikalna stranka je s Pašićevo smrtjo izgubila svojega glavarja, ki je v svoji osebi združe-val slavne tradicije in enotnost stranke. Takoj po smrti se je za-čela radikalna stranka drobiti. Raz-padla je v tri glavne skupine, ki so: skupina pašićevcev, pristaši prej-šnjega ministrskega predsednika Uzunovića in prejšnjega notranjega ministra Maksimovića (to je tako-zvani centrum) in skupina sedanje-ga ministrskega predsednika Vuki-

čevića. Vse te tri skupine so šle v volilni boj ločene in se medsebojno divje napadajo.

Pašićeva skupina ima večino v glavnem odboru stranke. V dneh od 29. do 31. avgusta je glavni od-bor sestavil proglašal na narod, v ka-terem je obsodil Vukičevića in nje-govo krilo. Proglas so nesli v Knja-ževac, da ga podpiše glavar stran-ke stari Aca Stanojević, ki pa je podpis odklonil, češ, da morajo od-pasti vsa mesta ki so naperjena pro-ti vladi in blejskem sporazumu. Glavni odbor se je udal in spreme-nil proglas, kot je želel Aca Stano-jević. Glavni odbor je priznal tudi nekatere Vukičevićeve kandidatne liste.

Vukičević tudi ni miroval. V sre-di avgusta je šel na Bled na počit-nice in slučaj je hotel, da je tudi dr. Korošec ob istem času prišel na Bled. Oba državnika sta se dolgo menila in pogovarjala in nazadnje se je razvedelo, da sta sklenila po-godbo, da bosta v prihodnjem par-lamentu drug drugega podpirala in, če bo mogoče, ustvarila trdno in de-lazmožno vladno večino.

Radić je tudi razvil silno agitaci-jo. Važno je posebno, da je razte-gnil svoje delovanje na vso državo. Postavil je svoje kandidate tudi v južni Srbiji, v Macedoniji in v Slo-veniji. Celó v Beogradu je 1. sep-tembra priredil volilni shod, ki se ga pa sam ni udeležil. Shod se pa še ni bil dobro začel, že se je iz-menjave mnenj izcimil sijajen pre-tep, nakar je policija shod razpu-stila. Nosilec radičevske beograjs-ke liste je bivši minister in sorod-nik Stipice Pavle Radić.

Tudi druge stranke se silno ži-vahno gibljejo. Omeniti moramo važno stranko Ljube Davidovića, ki je v sedanji vladi zastopana in ki ima zdrav državnopraven pro-gram. Ta stranka bo najbrž izšla iz volitev ojačena, zlasti še, ker se od-padniki, ki so pred par leti izsto-pili iz nje, trumoma vračajo.

Končno se spomnimo še Sloven-ske ljudske stranke, ki se je pod spretnim vodstvom drja Antona Korošca povzpela do precejšnjega vpliva na državne zadeve. Zlasti je treba poudariti eno, namreč, da si je stranka ustvarila oziroma na-tančneje izoblikovala zunanje poli-tičen program, ki je, naslonitev na sever in tesnejše sodelovanje z Bol-garijo. Dr. Korošec je ta program razvijal na volilnih shodih v Kra-nju, Rajhenburgu, Mariboru, Lju-tomeru itd. Govoril je tehtno in stvarno in vsa država in inozemstvo je prislusnilo, ko se je razlegla be-seda slovenskega voditelja.

Kako bo v bodočnosti?

Dr. Vladimir Ravnihar, voditelj slovenskih radikalov in znan politik je v ljubljanskem »Narodnem dnevniku« napisal svoje mnenje o sedanjem položaju. O zvezi med radikali, demokrati in slovenskimi katoličani je rekel: »Če bi program pričakovane nove zajednice ne vseboval nič drugega, kakor, da je za svoje vrhovno načelo postavil po-štenost, bi mu morala hvaležna biti domovina.«

Res je! Resnična pa je tudi na-ravna posledica poštenega stremlje-nja in dela, namreč zmaga.

Okno v svet.

Radić poražen v Zagrebu.

4. septembra so se vršile v Za-grebu občinske volitve. Zmagale so stranke, ki so združene v Trumbi-čevem bloku. Radić je dobil 7 svet-nikov, torej 11 manj, kot jih je imel.

Občinske volitve v Ljubljani.

2. oktobra se bodo vršile v Ljub-ljani občinske volitve. Vloženih je bilo šest kandidatnih list.

Posadka v Porenju se bo znižala.

Število francoskih, belgijskih in angleških vojakov v zasedenem Po-renju se bo menda znižalo za 10.000 mož.

Rothermere nadaljuje svojo akcijo.

Lord Rothermere je v svojem li-stu »Daily Mail« in v 70 amerikan-skih listih priobčil nov članek, v katerem napada Čehoslovaško in Rumunijo in svari amerikalске in angleške banke pred vrednostnimi papirji omenjenih dveh držav, češ, država, ki tako kruto tlači narodne manjšine, nosi v sebi kali propada, in njeni vrednostni papirji bodo padli na ničlo. — Angleški finanč-niki pa živahno ugovarjajo Ro-thermerovim besedam, kajti na Češkem so že zaslužili in še upajo zaslužiti marsikateri novец. — Tudi delavci madjarske narodnosti na Češkem so se izjavili proti Rother-meru.

Zasedanje Družbe narodov.

5. septembra se je otvorilo 46. zasedanje Družbe narodov v Že-nevi.

Volitve v Turčiji.

V Turčiji se bodo v kratkem vr-šile volitve v državni zbor. Zajem-ljivo je dejstvo, da je v vsakem vo-lilnem okraju postavljena samo ena kandidatna lista. Volilne agitacije in boja torej ne bo.

DNEVNE VESTI.

Msgr. Arko — sedemdesetletnik.

V nedeljo dne 11. septembra bo Idrija praznovala pomembno slav-je. Gospod dekan msgr. Arko bo obhajal svoj sedemdeseti rojstni dan. Obenem bo praznoval tudi tridesetletnico svojega službovanja v Idriji. Vsa Idrija se pripravlja, da dostojno proslavi ta dva znamenita dogodka. Saj je vendar zgodovina idrijskega mesta v zadnjih deset-letjih nerazdružno spojena z ime-nom častitljivega g. dekana. G. de-

kan je bil duševno središče prijaz-nega mesta tam gori ob srebrnem studencu in neštete so zasluge, ki si jih je v teku let pridobil na duš-nopastirskem, prosvetnem, politič-nem, glasbenem in gospodarskem polju s svojim nesebičnim in neu-mornim delom. Ker bomo v prihod-nji številki priobčili daljši opis plodnega in blagoslovljenega mon-signorjevega dela, se danes ne spu-ščamo v podrobnosti. Z iskrenimi častitkami, katere pošiljamo vnete-

mu našemu sotrudniku in starosti naših časnikarjev v Jul. Krajini, združujemo samo vročo željo: Vse mogočni naj ga ohrani še mnogo let čilega in zdravega! Njegova neizčrpna duševna moč bo nam še marsikaj ustvarila, njegova zdrava narava bo nam nudila še marsikako veselo razpoloženje, on sam naj se pa raduje hvaležnosti, ki mu jo hčemo izkazovati v skromno povračilo za vsa njegova plemenita dela. Bog živi!

»Goriška Straža« posvarjena.

Odgovorni urednik »Straže« je prejel sledeči odlok, s katerim ga je goriški prefekt posvaril. Št. 3112/Kab.

Goriški prefekt,

glede na to, da je bil lokalni slovenski periodični list »Goriška Straža«, ki izhaja v tem mestu in čigar odgovorni urednik je gosp. Leopold Kemperle, v tekočem letu že večkrat zaplenjen radi objavljanja:

a) člankov o gospodarskem položaju province in posameznih občin, orisanem s pretemnimi barvami in takih, da so lahko vzbujali neopravičeno razburjenje prebivalstva,

b) razlag s tendencioznim povdaranjem narodne samobitnosti slovenskega prebivalstva, in drugih vesti, ki so bile zmožne vznemiriti duhove,

c) člankov, ki so stremeli za ohranitvijo živega čustva razlike med slovenskimi mladeniči, ki so sedaj pod orožjem, in med drugimi vojaki, v škodo vojaške discipline in z nevarnostjo povzročitve opravičenega zagrenjenja italjanskega elementa, ki bi lahko vplivalo tudi na javni red,

vpoštevaje, da tudi nezaplenjene številke lista vsebujejo v svoji celoti elemente, ki v dušah bralcev lahko vzbudijo čustva, ki so protivna narodnemu redu v državi,

zaslišavši mnenje komisije, o kateri je govor v 2. členu kr. odloka-zakona od 15. julija 1923. št. 3288.

svari

odgovornega urednika omenjenega periodičnega lista »Goriška Straža« gospoda Leopolda Kemperleta v smislu in z učinki 2. in 3. člena navedenega kr. odloka-zakona od 15. julija 1923, št. 3288, spremenjenega v zakon dne 31. decembra 1925. št. 2309.

Gorica, 1. septembra 1927. leto V.

Prefekt Cassini.

Naš uvodnik.

V današnji številki prinašamo na prvem mestu članek, ki ga je napisal sloveči znanstvenik Friedrich Wilhelm Förster, pač eden najbolj globokih duhov sodobne Evrope. Förster se bori za pravičnost in mir med narodi ter je uverjen, da so katoličani prvi poklicani, iti v boj proti zatiravnemu paganskemu nacionalizmu. Današnji uvodnik je pisatelj priobčil v knjigi »Jugendseele, Jugendbewegung, Jugendziel« (založba Rothapfelverlag, Zurich.)

»Mali list« posvarjen.

Usoda drugih naših listov je zadelo tudi »Mali list«: prejšnji teden je bil njegov odgovorni urednik od tržaškega prefekta prvič posvarjen.

Razpuščena društva.

Pretekli teden so bila razpuščena katoliška prosvetna društva v Sv. Križu, Kanalu, Gorenjem polju, Črnem vrhu, Števerjanu, Cerovem, Avčah, Podsobotinu, Šempasu, Slapu pri Vipavi, Gaberju, Štanjelu, Idriji ob Bači, Spodnji Idriji, Bukovem, v Višnjeviku in Brdih, Dreznicah, v Smasti, Podgori in Plavah. Vzrok je pri vseh enak, namreč delovanje, ki baje ni v skladu z državnim redom. Razen teh so bila z enakó utemeljitvijo razpuščena še

sledeča društva: delavsko izobraževalno društvo v Idriji, »Ženski krožek« v Kobaridu, bralno in pevsko društvo »Svoboda« v Njivicah, kmečko prosvetno društvo v Volčah, prosvetno društvo v Ušniku pri Tolminu, pevsko društvo »Zvon« na Opčinah, prosvetno društvo »Vrtec« v Vipolzah, bralno in pevsko društvo »Sloga« v Ročinju.

Prošnja našim ljudem.

Prosimo slovenske katoličane, posebej še naše Marijine družbe, da se ta teden združijo v goreči molitvi za važno zadevo — za svobodo svete Cerkve v naši domovini.

Poroka.

V soboto 20. t. m. se je v Šempetru pri Gorici poročil g. Franc Lenkič, občinski tajnik v Kobaridu z gđ. Marijo Brumat, učiteljico iz znane rodbine Brumatove. Mladi par je poročil nevestin brat č. g. dr. Mirko Brumat, stolni vikar v Gorici. Bog daj srečo!

* * *

Dne 27. m. m. se je na Idrskem poročil g. Iv. Manfreda, bivši dolgoletni preds. in voditelj kobariškega prosv. okrožja in predsednik ter večletni tajnik bralnega društva v Idrskem, z gospodično Matildo Kurinčič iz spoštovane družine Adamčeve. Društvo v Idrskem jima je priredilo na predvečer njegove poroke lep poslovljni večer. Mlademu paru iskreno častitamo.

Pogreb gospoda Golija.

Iz Idrije nam poročajo:

Dne 31. p. m. se je vršil pogreb znanega trgovca g. Fr. Ks. Golija. Sprevod je vodil domačin, vlč. g. Ereitenberger, dekan v Vipavi ob asistenci 6 gospodov. Pogrebni sprevodu je prisostvovalo naravnost ogromna množina domačega ljudstva in tudi okolica je bila številno zastopana. Spreveda se je polnoštevilno in z zastavo udeležilo gasilno društvo, katerega ustanovitelj je bil pokojni. Cerkveni moški zbor mu je zapel tri žalostinke in medpotoma psalm »Miserere«. Naj počiva v miru! Vsem ostalim sožalje!

Učiteljske plače.

S prvim oktobrom bodo učiteljem znižali plače, in sicer prvi kategoriji za 17'62 odstotka, drugi kategoriji za 17'50 odstotka in tretji kategoriji za 9'50 odstotka.

Zavod šolskih sester v Tomaju (Tomadio, prov. Trieste.)

Vodstvo javlja, da se v imenovanem zavodu prične z oktobrom nov 6 mesečni gospodinjski tečaj, ki ima namen, dati našim mladinkam priliko, da si prisvoje pravo umevanje in neko gotovo spretnost v vršenju gospodinjskih dolžnosti s posebnim ozirom na razmere po deželi. Tečaj se začne dne 6. oktobra. Gojenke se snidejo v zavodu dne 5. oktobra t. l. Sprejemajo se mladenke, ki so dovršile 16. leto in so telesno in duševno dobro razvite. Rok za vlaganje prošenj traja do 25. septembra. Prošnji se priloži: šolsko, zdravniško spričevalo in potrdilo o lepem vedenju, izdano od domačega duhovnika na navadnem papirju. Mesečnina znaša 180 L, vpisnina 100 L. Poleg gospodinjskega tečaja je v zavodu tudi interesnat za deklice v dobi do 14. leta, ki lahko obiskujejo domačo petrazredno ljudsko šolo ali dopolnilni tečaj (Corso integrativo.) Tudi za te znaša mesečnina 180 L, vpisnina pa 50 L. Natančnejša pojasnila daje drage volje vodstvo zavoda.

Četrtek v ljudskih šolah.

V kratkem bo objavljena nova šolska uredba, ki določa, da se tudi ob četrtkih vrši šolski pouk, in sicer naj bodo četrtki posvečeni samo telesni vzgoji in obiskovanju prosvetnih središč.

Učiteljska premeščenja.

Iz naše pokrajine v notranjost države je bilo, kakor smo že kratko javili, prestavljenih več učiteljskih moči. Naj navedemo danes imena onih, ki smo jih doznali. Vižintin Rudolf iz Renč, Nanut Viljem iz Biljane, Velišček Ivan iz Loma, Bratuž Davorina iz Vipolž, Drekonja Ciril iz Šentviške gore, Lapanja Ivanka iz Vogerskega, Soban iz Vrtojbe, Kuntih iz Prvačine, Čehovin Rudolf iz Srednjega, Ivančič iz Smasti, Skočir z Robidišča, Kramar Fr. iz Višnjevika, Medveš Anton iz Loma, Perin Marica iz Šebrelj, Grželj Albina iz Cerkna, Velikonja Ljudmila iz Lokovca, Carli Alojz iz Vrsnega.

Največ premeščenih gre v turinško pokrajino, tja proti francoski meji, manjši del pa v razne druge pokrajine.

Biankini osemdesetletnik.

Znani dalmatinski hrvatski duhovnik, deželni in državni poslanec, časnikar in rodoljub Juraj Biankini je 31. avgusta praznoval svoj osemdeseti rojstni dan.

Dvajsetlirski srebrni novci.

Finančni minister je predložil parlamentu zakonski načrt, ki določuje vpeljavo srebrnih novcev po 20 lir.

Velike povodnji na Poljskem.

V noči med 30. in 31. avgustom je v vzhodni Galiciji divjal silen vihar. Gališki reki San in Dnjester sta prestopili bregove in poplavalili cele pokrajine. Mnogo hiš je porušenih. Število mrtvih še niso ugotovili, pravijo pa, da gre v stotine.

Čebelarški kongres.

V Tridentu v Poadižju zboruje te dni deveti čebelarški kongres.

Romanje na sv. Višarje.

Ker se ni do danes priglasilo zadostno število romarjev, se odgodi romanje na prihodnje leto.

Vodstvo Apostolstva molitve.

Dopolavoro in Balilla oproščena davkov.

Uradni list je prinesel odlok, ki določuje, da sta Dopolavoro in Balilla v zadevi davkov, taks in pristojbin izenačena s vsemi panogami državne uprave.

Velika letalska nesreča.

Zadnjič smo poročali o mednarodnih letalskih tekmah v Švici. Jugoslovanski letalci so se vračali preko avstrijskih Alp v domovino. Leteli so v gosti megli in snežnem metežu. Eno letalo, v katerem sta sedela poročnik Pajević in podpolkovnik Petrović, je v tirolskih gorah zadelo na isetalski vrh, ki je visok 2757 m in se razbilo. Petrović je mrtev, Pajević bo najbrže še okrevl. Druga letala so srečno dospela v Gradec.

V odgovor g. Jelinčiču.

Prejeli smo in priobčujemo: Trž. »Edinost« je že dvakrat pisala o nastopu, ki sem ga podpisani imel z g. Jelinčičem, svobodnomislečim tajnikom Z. P. D. na ustanovnem obč. zboru za našo vas popolnoma brezpotrebne liberalnega (po naše: svobodnomislelnega) društva. Z edinim namenom, da bolje branim ter pojasnim resnico kot »Edinost« pišem ta odgovor. Razdiračem Jelinčičevega mišljenja se kljub dolgotrajnim in skritim mahinacijam ni posrečilo zavzeti ali uničiti našega krepko delujočega kat. prosv. društva. Zatoraj so naši mladini zagrozili, da ustanovijo novo. Podsobotin šteje okoli 50 hiš! Res so na praznik sv. R. T. razposlali vabila po vseh hišah, meni seveda ne. Hočejo pač biti svobodni in misliti svobodno, zatorej ne marajo duhovnika v svoji prosv. organizaciji. Kljub tem usem šel k sestanku, samo da prepričam mladino, da novo društvo ni potrebno. G. Jelinčič je go-

voril o potrebi izobrazbe ter hvalil prosvetno delo Ajdovcev in Tolminecev. Predvsem je omenil potrebo samostojne prosv. organizacije, ker pač cerkev ne zadošča vsem potreba mizobrazbe našega ljudstva. Tudi v verske stvari se novo društvo ne bo vmešavalo, to je skrb vsakega posameznika. Na koncu seveda vznešena farizejska pridiga o ljubi edinosti ter prepotrebni skupnosti in g. Jelinčič je dosegel svoj nečeden namen. V našo vasico je zasejal nesrečni prepir ter pogubni razkol. — V odgovoru na Jelinčičeve besede sem deloval novo društvo. Če po katoliških, ga ni treba, ker tako društvo že imamo. Jasno sem dokazal navzočim, upam da tudi g. Jelinčiču, da sta cerkev in njen zastopnik duhovnik v celi naši kulturni zgodovini zadostila vsem potrebam izobrazbe našega ljudstva. še posebno po vojni. V zadregi je bil g. Jelinčič, pomel je roke, se hotel pokazati dobrega in vernega kristijana ter rekel: »Da ne boste mislili, da smo proti cerkvi in duhovnikom, vam povem, da imamo v naši organizaciji dva odlična duhovnika, profesorja bogoslovja in sicer gg. dr. Pavlico in dr. Žigona.« Jaz pa na te besede: »To sta potem liberalca!« — O vprašanju, kaj je kršč. soc. program in kat. vera ter o zistemih kršč. soc. org., s katerimi se dr. Pavlica in dr. Žigon ne strinjata, z g. Jelinčičem sploh nisva debatirala. Predno sem odšel, sem še enkrat prosil, naj ne ustanavljajo protikatoliškega društva, ki bo meni le otežilo dušnopastirsko delo, med vaščani pa povzročilo prepir in razkol. Če bo društvo delalo v protikatoliškem duhu, bom moral nastopiti tudi na prižnici. To so bile moje zadnje besede. — G. Jelinčič! Moje mnenje — morda tudi Vaše? — je: Ljudje, ki mečejo brez pomisla farizejske besede med naše ljudstvo, zraven pa še resnico potvarjajo, zaslužijo zausnice.

Ciril Sedej, kurat v Podsobotinu.

PRISTNI TROPINOVEC IN BRINJEVEC DOBITE VEDNO PRI »ZADRUŽNI ŽGANJEKU« HI« V DORNBERGU.

Dijaški vestnik.

DIJAKOM SREDNJEŠOLCEM.

1. Sprejemni in ponavljalni izpiti za I. razred srednjih šol (gimnazije, realke, učiteljska in komplementarne šole) pričnejo v petek dne 16. septembra ob 9. uri. Dijaki, ki bodo prvič polagali sprejemne izpite, naj pošljejo do 10. septembra na ravnateljstvo šole tozadevno prošnjo na kolkovanem papirju za 2 L, opremljeno s predpisanimi prilogami (krstni list, spričevalo o osebni istovetnosti s sliko, zadnje šolsko spričevalo, spričevalo o cepljenju koz in spričevalo o bivališču staršev). Dijakom, ki so v juniju padli iz kakega predmeta ni treba vlagati nobene prošnje; zadostuje, da se predstavijo na dan izpitov.

2. Izpiti za vse druge razrede omenjenih šol prične ravnateljstvo 16. septembra.

3. Vpisovanje. Rok za vpisovanje traja od 1. do 30. septembra. Kdor je že obiskoval kak razred imenovanih šol, naj o pravem času pošlje ravnateljstvu šole prošnjo na kolkovanem papirju. Dijaki pa, ki prvič vstopijo v tukajšnje srednje šole, to so predvsem oni, ki želijo vstopiti v I. razred, morajo vložiti prošnjo na kolkovanem papirju za 2 L, na kateri naj se soppodpiše oče oz. njegov postavni namestnik. V prošnji naj se sklicujejo na dovršene sprejemne, oz. ponavljalne izpite, bo vložil prošnjo po dovršenem izpitu.

ljivost in varnost montaže, nikakor pa ne lepoglasju zvona primerne armature in obesitve, ker ni bil večak v zvonoznanstvu.

Kaj pa glede prvega pravila? Našim cerkvenim predstojništvom ni bila s pošiljatvijo zvonov izročena pisana meritorna ocena dotičnih zvonov. Naša ključarstva so v popolni nevednosti, kako so kolavdatorji zvonove v zvonarnah preizkusili, ali tehnično pravilno ali le s praznimi besedami. In vendar to ni prav, 1. ker je to nekako omalovaževanje naših cerkvenih predstojnikov, 2. ker jim onemogočuje za beležbo v cerkveni arhivu o pravi vrednosti novih zvonov. Nekateri gospodje ne morejo prenašati tega postopanja, zato so dali zvonove kar na svojo roko preizkusiti v

zvonikih, da so zvedeli, kakšne vrednosti je to odškodninsko blago. Ali ni to pameten korak, vreden zrelih mož? Klobuk raz glavo pred tako možatostjo!

Veliko nezadovoljstvo se javlja v naših cerkvenih krogih zaradi dejstva, da nočejo pri vzpostavitvenem uradu dati dovoljenja, da bi si cerkve predstojniki sami izbirali zvonarja. Nekemu g. župniku so odgovorili: »Mi dajemo zdaj vlivanje zvonov na dražbo!«

Bodimo pravični! Vrhovno vodstvo ima gotovo najboljšo voljo preskrbeti naše cerkve z umetnimi zvonili. Gotovo pa ne ve, kako se to izvršuje, sicer bi se ta zadeva gotovo bolje uredila.

Iv. M—a.

GOSPODARSTVO.

Ali je pri nas še trtna uš?

V naših krajih se je pojavila trtna uš okrog leta 1890. in sicer najprej okrog Šmarja v gornjem delu Vipavske doline. Odtod se je širila naprej in kmalu okužila vso Vipavsko dolino in tudi Brda.

Obnovitvena dela naših vinogradov, to je cepljenje domačih trt na ameriški podlagi, ki edino zamore obvarovati vinorejca pred to grozno šibo, so napredovala s precejšno hitrostjo. Danes so zelo redki vinogradi, ki bi ne imeli trt, cepljenih na eno ali drugo podlago, zato tudi ne najdemo vinogradov, ki bi bili prizadeti od trtne uši.

Popolnoma napačno pa je mnenje nekaterih vinogradnikov, da se je trtna uš iz naših krajev izgubila, da je ni več. V tem krivem prepričanju se je nasadilo par vinogradov z necepljenimi trtami — hvala Bogu je njih število le majhno. Ubogi ljudje, za par let jim ne bo preostalo drugega, kot obžalovati zavržen trud in denar!

Ali res pri nas ni več trtne uši? Kdor ne verjame, naj samo nekoliko pogleda okrog sebe. V Brdih, na Krasu in v Vipavski dolini, povsod jo še najdemo. Krajev, ki jih je enkrat napadla, ne zapusti tako zlepa. Razne samorodne trte kot so na primer Clinton, Izabela in druge, so napadene od trtne uši, tako z zvane šiškarice, ki živi na listih. Tudi se je našlo trtno uš na cepljenkah Rip. Rup. 3309 Couderc. Listi omenjenih trt so pokriti na spodnji strani s številnimi okroglimi izrastki. Kjer so trte močnejše napadene, naštejemo celo 50 in tudi 100 takih izrastkov na enem samem listu. Na naših domačih trtah naj-

demo izrastke trtne uši na listih zelo poredkoma. Ne smemo seveda zamenjati izrastkov, ki jih povzroči trtna uš šiškarica, z izrastki, ki jih naredi trtna pršica (majhna, 0.15 mm velika žuželka). Pri tej boleznici so na spodnji strani lista vdrtine, poraščene z belim, rdečkastim ali rjavim puhom, na gornji strani pa je list nekoliko izbočen, le redko kdaj se naredijo izrastki v obliki bradavic (seveda le na gornji strani).

Trtna uš ima podobno kot listne uši precej zamotan razvoj. Živi na koreninah in na listih, imamo uši s krili in brez kril, nekateri rodovi so razdeljeni v samce in samice, drugi se zopet množijo brez samcev (parthenogenetično). Trtna uš je pokazala tudi veliko zmožnost prisposobljenja. Na ameriških trtah opazamo njen popolni razvoj; nastopa na trtnih koreninah (korenska uš) in na listih (šiškarica), v oblikah samcev in samic, brez kril in s krili. Pri naših starih domačih trtah pa se pojavlja samo na koreninah. Trte, ki imajo na listih značilne izrastke povzročene od trtne uši, so skoro s popolno gotovostjo napadene tudi na koreninah. Ker se nahaja torej trtna uš na ameriških in na zgoraj imenovanih samorodnih trtah v vseh oblikah, so izrastki na listih omenjenih trt za nas dokaz, da je trtna uš v naših vinogradih še vedno razširjena.

Ta znamenja, ki jih opazamo že vsepovsod, nas resno opominjajo, da naj se pazimo pred trtno ušjo in da naj nikdar ne sadimo drugih trt kot cepljenke na »odpornih ameriških podlagah«.

Dr. Vallig.
Po »Gosp. listu.«

sodišča proti Gilbertu takrat vzbudilo pozornost. Ta nepravilnost se je mnogim zdela graje vredna in zagonetna.

Lupin pa je v njej spoznal Daubrecqov zahrbtni vpliv. Vedenje obeh obtožencev je bilo zelo različno. Vaucheray se je kazal zaprtega, zadirčnega, trmastega; priznal pa je brez ovinkov v zasmehljivih in nesramnih besedah zločine, ki jih je prej storil. Tajil pa je, kar se je vsem razen Lupinu zdelo nerazločljivo, da je bil udeležen pri umoru v vili v Enghieniu; vso krivdo je trdovratno valil na Gilberta. S tem postopanjem je hotel Lupina prisiliti, da bi z Gilbertom tudi njega rešil.

Gilbert pa, čigar odkritosrčna preprostost in sanjave oči so mu pridobile splošne simpatije, se ni znal izogniti navzkrižnim in postranskim vprašanjem predsednikovim, niti pobijati Vaucherayeve laži. Jokal je, govoril preveč ali pa čisto nič, kadar bi bil moral govoriti. Razen tega je bil njegov branitelj, mojster v zgovornosti, v zadnjem trenutku zbolel, v čemer je Lupin

zopet spoznal Daubrecqovo roko; zastopal ga je tajnik, ki je slabo zagovarjal, stvar narobe začel, spravil porotnike v nerazpoloženje in ni mogel razbiti vtise, ki sta ga napravila obtožba državnega pravdnika in zagovor Vaucherayevega branitelja.

Za Lupina, ki je bil tako veličastno predrzen, da je obravnavi prisostvoval, ni bil izid nič dvomljiv. Obsodba obeh je bila gotova. Vse postopanje sodišča in tudi Vaucherayeva taktika je stremelo samo za tem, da z obema obtožencema popolnoma enako ravna. Zlasti pa je pravica hotela smrtno obsodbo, ker je šlo za dva Lupinova pomagača. Vsa obravnava je bila od začetka do konca naperjena proti Lupinu, dasiravno sodnja Lupina ni vključila v obtožbo radi pomanjkanja dokazov in tudi da bi se ne razcepila. Toda on je bil sovražnik, ki so ga hoteli zadeti, on, roparski poglavar, slavni in hkrati simpatični bandit, kojega splošni priljubljenosti je bilo treba postaviti jez. Ako bosta obsojena Gilbert in Vaucheray, potem bo tudi Lupin doigral svojo ulogo.

Tržne cene
dne 6. septembra 1927.

Česnik kg L 1—1.20; sveže zelje L 1.50—1.70; kisló zelje L 2—2.20; korenje L 1—1.10; čebula L 0.70 do 0.80; rudeča pesa L 0.60—0.70; fižol navaden L 1.80; fižol koks L 2.20; salata L 1.50—1.70; indivija L 1.70 do 1.80; jajčniki (melanzane) L 0.70 do 0.90; krompir L 0.50—0.60; paradižniki L 0.70—0.80; peteršilj L 1.40—1.60; radič L 1.60—2.80; špičnača L 1.50—1.70; fižol v stročju L 1.60—1.90; neoluščen fižol L 1.70 do 1.90; oluščen fižol L 2.40—2.60; vrzote L 1—1.20; bučice L 0.80 do 1.20; sveže fige L 0.50—0.70; limoni kos L 0.15—0.20; jabolka L 1—1.40; hruške L 1.20—2.20; breskve L 1.40 do 2.80; češplje L 0.80—1; namizno grozdje L 1.40—2; sveže maslo L 14—15; presno maslo L 17—18; mleko liter L 1—1.10; trčan med L 10; sladka smetana L 12; skuta L 4; jajca kos L 0.60—0.65.

Valuta.
Dne 5. septembra si dobil:

za 100 franc. frankov	72.— do 72.50	Lir
za 100 belg. frankov	254.50 do 259.50	"
za 100 švic. frankov	353.— do 357.—	"
za 100 češ.-slov. kron	54.35 do 54.85	"
za 100 dinarjev	32.20 do 32.70	"
za 1 šterling	89.60 do 89.90	"
za 1 dolar	18.36 do 18.46	"
Novci po 20 frankov	70.— do 72.—	"
za 100 avst. kron	0.0254 do 0.0264	"

Vojno-odškodninske obveznice:
69.30.

**«Goriška Straža»
v vsako hišo!**

Listnica uredništva.
Renče. Naznanilo o živinskem in kramarskem sejmu 5. t. m. smo za zadnjo številko, ki je izšla 31. avg. prejeli prepozno.
Veliki Šmaren na Višarjah. O slovesnosti smo že poročali v »Straži« in je stvar sedaj že predač za nami. Pozdrave!

Darovi.

Za »Slovensko sirotišče«: P. n. g. Dr. Franc Gaberšček neko nagrado do 105 L; dr. Andrej Pavlica neko nagrado 50 L; veleč g. župnik Luka Kirac preplačilo za »Nova pota« in za knjižico »Gospod Luka« 25 L. — Srčna hvala!

STAVBENO PODJETJE

Klančič & Žigon

Gorica — Štandrež 224.

išče delovodjo in 20 delavcev, ki so praktični v polaganju železniških tračnic (šin).

ZAHVALA.

V dolžnost si štejem zahvaliti se vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izkazano sožalje dražega našega pok.

KARLA,

ko nas je zadel najhujši udarec, kateri nas zelo teži.

Vojščica, dne 2. 9. 1927.

Žaluoja družina Josipa Pirc.

ZAHVALA.

Za izredne dokaze iskrenega sočutja ob priliki nenadomestljive izgube ljubljene soproga, očeta, starega očeta in tasta

Fr. Ks. Golija,

posestnika in trgovca v Idriji,

izrekamo tem potom najsrčnejšo zahvalo vsem, ki so na katerikoli način izkazali poslednjo čast blagopokojniku in ga spremljali k večnemu počitku.

Idrija-Ljubljana, dne 31. avgusta 1927.

Žaluoja soproga in rodbine:

Goli, Vogelnik, Prijatelj, Baebler.

Lupin... Lupin... Arsène Lupin... to ime se je neprestano širilo v teku štirih dni obravnave. Državni pravdnik, predsednik porotniki, odvetniki, priče... vsi so ga vsak trenutek imenovali, da bi ga zasmehovali, ga preklinjali in mu naprtili odgovornost za vse mogoče.

Bilo je, kot da sta Gilbert in Vaucheray samo štatista, Lupin pa edini junak sodne drame, ki pa se je strahopetno skrival v ozadju in prepustil svoje prijatelje moralnemu odru.

»Saj vesta, kaj delata!« je stokal. »Za moje grehe se mora ubogi veliki otrok Gilbert pokoriti, jaz sem resnični krivec.«

Drama je torej z vso močjo silila proti najbolj žalostni rešitvi, ki je bila možna.

Ob sedmi uri zvečer so se porotniki po dolgem posvetovanju vrnili iz sejne sobe in predsednik je prebral odgovore na vprašanja, ki jih je bil sodni dvor stavil. Soglasno so potrdili krivdo in odklonili olajšujoče okolnosti.

Pozvali so oba obtoženca. Stojte, omahovaje in smrtno ble-

da sta poslušala smrtno obsodbo.

In v slavnostni tišini, ki je družila osupljenje in usmiljenje občinstva, je predsednik vprašal obtoženca:

»Ali želite še kaj pripomniti, Vaucheray?«

»Nič, gospod predsednik. Zadolžen sem, da je moj tovariš z mano obsojen... Oba stojiva enako... Sedaj mora najin gospod in mojster najti sredstva in poti, da bo rešil oba.«

»Vajin gospod in mojster?«

»Da, Arsène Lupin.«

Smeh je širil po ljudski množici. Predsednik je nadaljeval:

»In vi, Gilbert?«

Solze so se valile po nesrečnikovih licih, stokal je nekaj nerazumljivih besed. Toda ko je predsednik ponovil svoje vprašanje, je zopet dobil oblast nad samim seboj.

»Rad bi pripomnil, gospod predsednik, da sem v življenju sicer precej zakrivil. Da, mnogo slabega sem zagrešil, česar se z vsem srcem kesam... Kaj takega pa nisem storil. Ne, moril nisem... In umreti nočem... to bi bilo preveč strašno...«

(Dalje.)

Mednarodno glasb. slavje 1927.

Po svetovni vojni, ki je pretrgala med narodi in državami diplomatske, gospodarske in kulturne vezi, je nastala nujna potreba po zopetnem zblizanju. Kulturni stiki in vezi so se obnavljali čisto še pred gospodarskimi in so bili mnogokrat pospeševalci in posredovalci za ustvaritev raznih drugih medsebojnih zblizanj. Tako so se združila kmalu po vojni razna glasb. združenja in korporacije vseh evropskih in drugih civiliziranih držav v »Mednarodno družbo za spoznavanje nove glasbe«. Glavni odbor te družbe ima svoj sedež v Londonu, pododbore pa ima vsaka večlanjena država doma.

Namen družbe je razviden že iz naslova in se dosega z mednarod. glasbenimi prireditvami, ki se vrše vsako leto v državi, ki jo določi glavni odbor. Na takih prireditvah, ki nosijo ime festivali (slavje), je zastopan vsak narod, odnosno vsaka država z glasbenim delom, ki ga je mednarodni odbor sprejel na program festivala. Do sedaj so se vršile take glasb. slavnosti v Salzburgu, v Pragi, v Benetkah, v Curihu, v Donaueschingenu, letošnja pa v Frankfurtu ob Meni (Nemčija). Na programu so bila dela Anđležev, Čehov, Italijanov, Jugoslovancev, Dancev, Nemcev, Rusov, Francozov, Nizozemcev, Špancev i. dr. Izmed Italijanov sta bila zastopana skladatelja Busoni in Castelnuovo Tedesco. Izmed jugosl. glasb. del, ki so bila vposlana glavni odboru v London, je bil izbran in za izvajanje odobren vokalni oratorij dr. Božidarja Širola »Život i spomen slavnih učitelja sv. braće Cirila i Metodija, apostola slavenskih.« Libreto je napisal dr. Velimir Deželić.

Vsebina oratorija je življenje in delovanje naših sv. bratov, in je razdeljena na štiri dele. Dogodki v prvem delu se tičejo doma slovanskih apostolov in njihove mladosti. Drugi del nam opisuje sijaj cesarskega dvora v Bizantu in Cirilovo življenje na tem dvoru, kamor je bil pozvan za druga in učitelja mlademu careviču. Tretji del vsebuje duševno trpljenje Slovenov pogonov in muke, ki so jih jim povzročali tuji verovestniki ter pot k Resnici in krščenje po sv. bratih. V četrtem delu vidimo naša apostola v Rimu, kamor sta odšla radi obrenja slovanskega bogoslužja in da se opravičita, ker so ju nemški oznanjevalci vere obtožili pri pezu. Konec obsega Cirilovo smrt v Rimu — zelo dramatična in presrešljiva slika.

Poglejmo to slavno delo z glasbe-

ne strani. Skladatelj dr. Božidar Širola nas postavi z načinom komponiranja neposredno v ono dobo, ko so se vršili dogodki. To dosega s tem, da uporablja glasbena sredstva in izražanja tedanjega časa: gregorijanski koral in enoglasje sploh, petje v vsoprednih kvartah, kvintah, oktavah in razne oblike v razvoju umetnega večglasja tja do leta 1700. Delo je zanimivo prav tako za Slovane kot za Romane ali Germana; je splošno evropsko v kolikor so zastopana v njem glasb. izražanja vse tedanje Evrope, je pa na celi črti eminentno in značilno slovansko in še posebej jugoslovansko, ker korenini v praslovanskih tleh, ker odseva iz celote in iz posebnosti tipična stara slovanska cerkvena, pa tudi svetna narodna muzika. Celo rimski koral, ki prepleta več ali manj celo delo, ima na sebi sledi, ki mu jih je prizadalo vzhodno slovansko ozračje.

V oratoriju nastopata v glavnem dva pevska zbora: veliki mešani in manjši moški zbor. Veliki meš. zbor je spet razdeljen in posamezni deli nastopajo zase in skupno, primerno svojim vlogam. Poleg zbora imajo važne naloge solisti, ki nastopajo v glavnem kot pripovedovalci dogodkov, medtem, ko so zboru poverjene mesta za slikanje in pospeševanje efekta dramatičnih mest, molitve, slavospevi in razne vloge, ki se nanašajo na množico. Soliste podpira skoro vedno pevski zbor v tej ali oni obliki. Izvajanje oratorija je silno težavno in traja brez vsake pavze tri ure in pol ter zahteva v vsakem pogledu dober in soliden pevski aparat in prvovrstnega dirigenta.

Izvedba v Frankfurtu (dne 3. VII. 1927.) je bila poverjena zagrebške mupevskemu društvu »Kolo«, ki ga vodi naš ožji rojak g. Srečko Kumar. Oratorij je postal s to izvedbo namah svetovno znano delo, ki si je osvojilo srca vsega poslušavstva. Glasbeni kritiki vseh kulturnih narodov se pečajo na dolgo in široko z novim delom in s sijajnim izvajanjem ter pišejo o obojem z najvišjimi izrazi pohvale in priznanja. G. Srečko Kumar je dosegel v Frankfurtu pred svetovnim forumom uspeh, kakršnega ni dosegel še nobeden Slovenec glasbenik. Še več: najodličnejši predstavniki glasb. umetnosti so klonili pred skladateljem, dirigentom in pevskim zborom ter priznali: kaj takega mi ne zmoremo. Če se veselimo uspehov, ki sta jih dosegla Hrvat dr. B. Širola in zagrebško »Kolo«, smo ponosni lahko tudi sami, saj so pripomogli k celi stvari poleg Srečka Kumarja, ki je bil duša vsemu, še trije slovenski solisti, gospodje Banovec, Betetto in Križaj.

Za novi oratorij se zanimajo tudi muzikološke stolice nekaterih univerz. V doglednem času pojde zagrebško »Kolo« izvajati dr. Širolovo delo v Ljubljano, v Prago, na Dunaj in brzkone tudi v Rim.

A. S.

Tehnična preizkušnja novih zvonov.

Kakor prijatelj v nesreči, zlato v ognju, se preizkusi zvon v zvonjenju.

Med glasbili je zvon umetniški izdelek posebne vrste. To kaže že njegova naloga; on se ima glasiti v velike daljave, ki jih ne doseže nobeno drugo glasbilo. Zato se zvon obeša v odprte zvonike, večina drugih glasbil pa se rabi v zaprtih prostorih. In to svojo slišnost v daljave zmaguje zvon le z enim (glavnim) glasom, dočim so v drugih glasbilih cele množice raznih glasov. To izredno slišnost daje zvonu velika množina tresljajoče snovi.

Naravno je, da se pri toliki moči glavnega glasu izredno krepko glasijo tudi delni glasovi, kot jih ne zaznavamo pri nobenem drugem glasbenem instrumentu.

Kdor se hoče s prostim ušesom o tem uveriti in ve, kaj pomeni v glasbi oktava, ta naj se potruži ob nedeljah na Travniki v Gorici in naj pazljivo posluša mali zvon iz južnega zvonika (ca. 300 kg, glas b¹, zvonarna Poli-Broili), ki zvoni k tihim sv. mašam. Med udarnim glasom se prav mogočno oglašča čista spodnja oktava, ki sama še razločno brenči, ko so po odzvonjenju udarni glas in drugi delni glasovi že utihnil. Ta spodnja oktava je neka posebnost zvonkega glasu. Glasovi drugih glasbil nimajo delnega glasu nižjega, kot je temeljni glas. V zvonu na Travniki se jasno oglašča tudi nadkrilna mala terca, torej poleg pomožnega (glavnega brenčalnega) glasu dva najvažnejša delna glasova. Zato pa ima ta zvon krasen glas in je med malimi zvonovi prava izjema.

Da se dajo iz zvona zlahkoma izvabiti posamni delni glasovi s tem, da se vanj zapoje, zasvira ali zapiska prav enako visok glas z enakim številom tresljajev v sekundi, to je zopet neka posebnost ki je neizmerne važnosti za tehnično ocenjevanje dobrote zvona. Temeljiti pozizkusi so dokazali, da ima le tisti zvon zares dober in lep glas, čigar vsi glasovi so v čistem harmoničnem skladu. Pri drugih glasbilih prihaja za presojanje glasovne lepote v poštev izurjenost sluha, večkrat pa tudi labilni slušni okus; saj je znano, da imajo ljudje posebne simpatije za posebne glasbene in-

štrumente. Pri ocenjevanju zvonov to odpade. Ni se treba sklicevati na izobraženi sluh, ni treba zagovarjati svoj slušni okus; pogled na preizkuševalni instrument izključuje vsak dvom in prepir. Jasno je torej, da brez instrumenta ni ocenjevanja in da so brez njega ničevi vsi hvalisavi slavospevi.

Vendar pa sam dokaz harmonije med delnimi glasovi v zvonu še ne zadostuje za pravilno oceno. Lega teh delnih glasov je v obsegu posameznega zvona neizpremenljiva in tako bi se moglo govoriti pri njem o neki okoreli zvočni podobi. Zelo gibljiva pa postaja ta akustična vsebina s tem, da zaslišujemo te delne glasove v neprestano menjajoči se moči, ter se ta glasovna zmes, in torej tudi glasovna barvnost, izpreminja v pisani menjavi. Z zvonenjem začne zvon kolebati. Vir glasu menjuje svoj prostor ter se poslušavcu približuje ali oddaljuje, četa ne stoji prav v smeri osi nihaja. Kako odlične važnosti je ta relativnost prostornega in zvočnega gibanja nihajočega zvona za njegov glas! (Prim. moj spis »Vpliv zvona na duševnost človeka« v Cerkv. Glasbeniku!)

Preizkušanje mirno visečega zvona v zvonarni je torej nepopolno. Zato bi moral zoper tako polovičarsko preizkušnjo zvonar sam protestirati, rekoč: Dober slišni uspeh zvona ne zavisí samo od mene, ampak tudi od monterja. Zato imajo praktični in napredni nemški zvonarji v svojih zvonarnah postavljeno zvonišče, na katero se v svrhu zvonjenja obesi zvon v popolni opremi. Pri nas tega ni, zato pa mora ocenjevalec v zvonik, ker mora vestno pregledati delo monterjevo, kot je pregledal liv zvonarjev. Glas najboljšega zvona je lahko z nepravilno armaturo pokvarjen. Ni dovolj, da se obesi zvonu kembelj, treba je popolne pravilnosti glede njegove teže, oblike, dolgosti, debelosti, obesitve, glede oblike obesila, glede velikosti jarma, oblike jarmovih osi, njih ležišč, zvonilnih ročajev in pred vsem popolne navpičnosti in vodoravnosti visečega zvona.

Iz vsega tega nam izhajata neprestopni pravili: 1. Za oceno zvona je treba s kompetentnim instrumentom ugotoviti posamne glasove glasovne vsebine. 2. Z izurjenim sluhom je treba presoditi glasovne vtiče zvonečega zvona.

Vsiljuje se nam torej vprašanje, ali odgovarjajo naši povojni zvonovi tema praviloma.

Drugemu odločno ne; saj se niti eden pristojnih kolavdatorjev prikazal na naših zvonikih. Poslan je bil sicer tu pa tam kak inženir, toda ta je mogel ugotoviti le zanes-

Maurice Leblanc:

Skrivnostno oko.

(Doživljaji Arsena Lupina.)

»Vaše stvari so tukaj, gospod poslanec,« je rekel. »Lahko se prepričate. Tu poleg stanuje voznik in ni treba drugega, kot da zahtevate voz in ljudi. Kje je otrok?«

Daubrecq je najprvo pregledal predmete, nato pa je peljal Lupina v Avenue de Neuilly, kjer sta stali dve zagrnjeni dami z malim Jakobom.

Lupin je odnesel otroka v svoj avtomobil, kjer ga je prevzel Viktor.

Vse to se je izvršilo hitro in brez nepotrebnih besed, kakor da so uloge že davno proučili in prihajanje in odhajanje prej poskusili, prav ko na odru.

Ob desetih večer je Lupin izročil malega Jakoba njegovi materi, kot je bil obljubil. Takoj je morala poslati po zdravnika, ker je deček radi mnogih preživljenih strahot kazal veliko živčno nemirnost.

Dva tedna je potreboval, da se

je toliko popravil, da je lahko vzdražal napore spremembe kraja, ki jo je Lupin smatral za potrebno. Niti sama gospa Mergy ni bila v času odpotovanja, ki se je izvršilo ponovi z vsemi mogočimi varnostnimi ukrepi in pod Lupinovim vodstvom, še popolnoma zdrava.

Prišel je mater in otroka v majhno bretonsko morsko kopalnico in ju zaupal Viktorjevi oskrbi in čuječnosti.

»Končno,« si je rekel, ko sta bila spravljena, »ni nikogar več med Daubrecqom in mano. Ničesar več ne more začeti proti gospe Mergy in ubogemu otročičku in meni se ni več bati, da bi me ona dva odvrnila od prave poti. Bil je pa tudi skrajni čas. Dozdaj smo zagrešili dovolj neumnosti. Kajti pravič sem se moral dati spoznati Daubrecqu. Drugič sem izgubil svoj deček na pohištvu iz Enghiena. Toda kljub temu nismo nič napredovali in čez osem dni bosta Gilbert in Vaucheray stala pred porotnim sodiščem.«

Najbolj pa je Lupina spravljala v slabo voljo Daubrecqova denun-

cijacija glede njegovega stanovanja v ulici Chateaubriand. Policija je vdrla v to stanovanje, je ugotovila, da sta Lupin in Miha Beaumont istovetna, in našla neke važne papirje. Lupin je sicer naprej zasledoval svoj cilj, vendar se je moral potruditi, da je opravljanje svojih zadev popolnoma predrugačil.

Zato se je tudi njegova jeza proti Daubrecqu stopnjevala do brezmejnosti. Želel je samo še, da bi ga ujel in mu zlepa ali zgrda iztrgal njegovo skrivnost.

Zato sta Grogard in Le Ballu vsako popoldne opazovala pot, ki jo je premeril Daubrecq med Square Lamartine in poslansko zbornico in svojim klubom. Hoteli so izbrati najsamotnejše ceste, ga neki večer napasti in ga pahniti v pripravljen avtomobil.

Lupin pa je po svoji strani pripravil nedaleč od Pariza v velikem vrtu staro hišo, ki je glede na odročnost in varnost ustrezala vsem zahtevam in ki jo je imenoval svojo opičjo kletko. Po nesreči pa se je Daubrecq vedel zelo previdno in poln sumnje. Kajti vsakikrat je iz-

bral drugo pot, se peljal ali s podzemeljsko železnico, ali stopil v voz cestne železnice in kletka je ostajala prazna.

Takrat je prišel Lupin na drug načrt. Poklical je iz Marseille-a svojega zaveznika, starega Brindebois-a, poštenega špicerijskega trgovca, ki je stopil v pokoj, stanoval v Daubrecqovem volilnem okraju in se bavil s politikom.

Oče Brindebois je iz Marseille-a javil Daubrecqu svoj obisk in ta je vplivnega volilnega moža sprejel zelo uslužno. Dogovorila sta se, da bosta prihodnji teden enkrat skupaj kosila.

Volilni mož je predlagal majhno gostilno na levem bregu Seine, kjer človek, tako je zagotovil, izvrstno obeduje. Daubrecq je pristal.

To je Lupin hotel. Posestnik tiste gostilne je bil njegov prijatelj. Torej se naklep, ki naj se izpelje prihodnji četrtek, ne more posrečiti.

Medtem pa se je v ponedeljek istega dne pričela obravnava proti Gilbertu in Vaucheray-u. Kakor je znano, je nesmiselno in pristransko postopanje predsednika porotnega

Kaj je novega na deželi?

Sempeter.

Tramvaj. V nedeljo 14. m. m. je prvič zdrčala tramvajška železnica iz Gorice v Sempeter. Vozi od kavarne »Garibaldi« na goriškem korzu do šempetrskega trga, kjer je stala farna cerkev. V nedeljo in ponedeljek se je po novi progi prevozilo 24.000 ljudi. Cena je nizka, za 50 stotink se lahko pelješ od državnega kolodvora na Blančah do šempetrskega trga. Šempetrskim gospodinjam, ki vozijo na goriški trg zelenjavo, sadje in mleko, bo to novo vozilo prav všeč.

Ajdovščina.

V našem kraju je zagospodovala brezposelnost. Obrtniki ustavljajo delo in število brezposelnih je vsak dan večje. Edino tovarna Brunner dela kakor po navadi, dočim delajo v pralnici bombaža samo po tri dni v tednu. Kljub temu je bil ples, ki se je vršil v nedeljo 28. avgusta, dobro obiskan. Ne vem ali ne primanjkuje ljudem tudi pameti, ne samo denarja. Marsikateri fant je pustil tam svojo borno plačo, za katero se je trudil 14 dni. Le tožite, da ni denarja; za ples je še. Kakor se čuje, bo drugo nedeljo zopet ples. Fantje, ali se ne boste še zavedli, kam vas pelje ta pot? Ali ne spregledate ko pridete domov z umorjenim duhom in praznimi žepi? In starši? Tudi na vas je krivda, ker puščate celo nedorasle fante in dekleta na ples in jih nekateri še sami tja vodite. Starši, ali vas ni sram? Vedite, da si sami kličete na glavo prokletstvo, ki bo imelo zle posledice. Vzdromite se in vršite svojo vzgojno dolžnost, dokler ne bo prepozno.

Podraga.

Smrtno se je ponesrečil v nedeljo dne 21. avgusta 24-letni mladenič Janez Pestel. Bilo je tako: Kakor navadno v vsaki vasi, tako imajo tudi pri nas fantje svoj prostor, kjer se najrajši zbirajo, si pojasnjujejo dnevne dogodke, delajo razne načrte in tudi kako veselo zakrožijo... Najpripravnejše zbirališče v naši vasi je gotovo na »gorenjem mostu«. Lep, obširen prostor s 60 cm visokim zidom, katerega so postavili naši predniki gotovo za varnostno ograjo; služi pa mnogo bolj za klopi kot pa svojemu namenu, ter bi se lahko opravičeno nazvala nevarna ograja. Dogodilo se je, da je čez njo skočilo več glav goveje živine v globino. Človeške žrtve pa ne pomnijo. Tudi imenovani mladenič je večkrat posedal po tisti ograji. V nedeljo zvečer je okoli 10. ure zopet sedel na nji, gotovo si ni mislil, da zadnjič. Bil je sam. V tej osamelosti je zaspal in se v spanju prevalil čez ograjo ter padel 8 m globoko na oestro kamenje. Ta padec in bolesten vzdih je čul njegov bratranec, ki se je slučajno vračal domov. Stekel je v potok ter našel nesrečnega mladeniča vsega razbitega v mlaki krvi in nezavestnega. Na njegov klic so prihiteli še drugi ljudje ter prenesli ponesrečenca domov. Zdravnik je izjavil, da bo hitro okreval, če ni notranjih poškodb. Rane so se mu začele hitro celiti in vse bi bilo dobro, če bi ne bili začeli možgani zaradi hude pretresenosti gniti. — Zdravnik je izjavil, da ni nobenega upanja več. Dan pred smrtjo (bil je tudi cerkven pevec) si je v nezavestnosti pel »Miserere«, »Jamic tih«, »Nad zvezdami« itd. Umrl je 2. 9. 1927. N. p. v. m.!

Dornberg.

Že spet se odpravlja skupina fantov in mož, naših najboljših delavskih moči, v Ameriko. Dosti jih je, ki so primorani v tujino radi težkih družinskih razmer; večino pa žene pohlep po denarju in bogastvu. Kakor so nam nekdanj pripovedovali naši dedje o »zakopanih zakladih«,

tako se pogovarjajo sedaj po vasi o Ameriki. »Mi gremo tja, si napravimo težke tisočake in v nekaj letih smo zopet doma«. Lepi so res upi in načrti, a velja še zmiraj stari izrek »človek obrača, Bog obrne in upi marsikomu splavajo po vodi«. Dragi sovaščani, predno napravite ta korak, vprašajte se, ali res morate odtod. Nekateri, ki so šli že pred leti v ta namišljeni raj, pišejo domov, da so srečni. Morda je res. Koliko pa jih je, o katerih nihče ne ve, kako se jim godi? Morda jih muči bolezen, brezposelnost itd. — Drugi pišejo domov le dobro, slabo obdrže zase, ker se sramujejo povedati resnico. Bratje, ostanite z nami, ne klonimo glav, zaupajmo v Boga in naše žuljave roke. Oklenimo se z ljubeznijo naše lepe zemlje, katero so nam naši očetje zapustili. Tudi oni so preživljali na njej hude čase, a zapustili je niso, ker so jo ljubili z vsem srcem. Negujmo tudi mi še nadalje našo trto, ne pustimo je, da usahne in upajmo, da nam bo nekoč obilnejše poplačala naš trud. Ne pozabimo na našega velikega učitelja Slomška, ki pravi: »Ljubo doma, kdor ga imal«

Cerkno.

Venci so se posušili, tudi mlaje podiramo — a v nevenljivem, prijetnem spominu nam bodo ostali dnevi, ko smo imeli v svoji sredi našega častitljivega zlatomašnika in rojaka prevzv. nadpastirja. Pozabili smo za hip na vsakdanje težave in zdelo se nam je, da smo bili dvignjeni nad to žalostno zemljo. Našo radost je povzdignilo lepo petje domačega cerkv. pevskega zbora pod vodstvom g. G. Bevka ter soslopesvi tenorista g. J. Bratuža iz Gorice, ki je med drugimi točkami zapel novo Terčelj-Vodopivčevo »Zlatomašniku« ter nas tudi v prosti družbi zabaval s svojim prijetnim glasom. Bodi mu na tem mestu izrečena topla zahvala. Bog ga živi ter ga pripelji še med nas, ljubitelje lepe pesmi! Vaščani.

Fojana.

Za 28. avgusta napovedana prireditve se bo vršila v nedeljo dne 11. t. m. Začetek točno ob 3. pop. Prireditve gotova. Dovoljenje v rokah. Vzporod isti.

Bukovo.

Po izrednem slavlju, katerega je priredilo Cerkno in druge gorske vasi svojemu prevzvišenemu knezo-nadškofu o priliki zlate maše in birmanja, je končno prišel naš slavljenec dne 2. t. m. v svojo zadnjo etapo — na Bukovo. Kako zvesto in udano je naše kmetsko ljudstvo svojemu nadpastirju, kako zna ceniti vrline svojih velikih mož, to je hotelo pokazati že na zunaj s krasnimi slavoloki, mlaji, nešteti venci in zelenjem. Vse je hitelo, da z delom svojih rok po svojih skromnih močeh pozdravi v svoji sredi kar najprisrčnejše slavljence zlatomašnika — sina naših gora!

Že na predvečer je prihitelo nad dve tretjini faranov pozdraviti nadpastirja. Po raznih nagovorih, poklonilih in gromkih »živio« klicih se je razvila procesija proti krasno ozaljšani in razsvetljeni župni cerkvi, kjer je bil blagoslov. Nekaj nad vse prikupnega in ponosnega je bila številna četa konjenikov — fantov na konjih — ki so spremljali prevzvišenega kot častna straža.

Izredno slavje je privabilo drugo jutro mnogo ljudstva iz sosednih vasi, posebno iz Baške doline. Obnabitvo polni cerkvi vernikov in številne duhovščine je daroval prevzvišeni sv. mašo in nato delil sv. birmo. Ob zvokih krasnega petja je prevzvišeni vladika blagoslavljal svoje ljudstvo, blagoslavljal, molil nad njim in prosil, naj to ljudstvo orošeno z blagoslovom križev, bojov, ostane zvesto Bogu,

Cerkvi, narodu. In to ljudstvo se Ti klanja, se klanja Tebi naš knez, naš jubilar, naš ponos, in to ljudstvo pošilja prošnje v sveto nebo, naj bi Tvoja dobrotna desnica nas še dolgo, dolgo blagoslavljala, in naj sveto nebo ohrani nam Tebe in Tebi — nas.

Sv. Križ na Vipavskem.

Požari. V preteklem mesecu so pogorela v naši fari kar tri poslopja in sicer dne 8. avgusta hlev France ta Stegovca in hiša Angele Hrobat v Dobravljah, po noči dne 23. avgusta pa hiša Alojzija Severja v M. Žabljah. V obeh slučajih je vzrok ognja nepojasnen. Gašenje je bilo otežkočeno vsled burje in pomanjkanja vode. Pri gašenju so se posebno odlikovali nekateri domači fantje in dva finančna stražnika. Pri prvem požaru je sodelovalo tudi gasilno društvo iz Ajdovščine. Škoda je občutna in le deloma krita z zavarovalnino.

Mlekarna. Veliko nevoljo zbuja postopanje nabiralca mleka iz Vipave, ki malone kar po vrsti oglobuje na podlagi nekake kemične preiskave mlekodajalce, češ, da dajejo nepristno in posneto mleko. Ne da se tajiti, da so med mlekodajalci tudi kake brezvestne osebe, a da bi radi teh trpele tudi poštene in vestne gospodinjice, ki se ne bojijo nikake zakonite preiskave mleka, to vendar ne gre.

Mnogo so že pisali in še več govorili o ustanovitvi združne mlekarnice. Kmetje, na noge! Osmosvojite se že enkrat od tujih izkoriščevalcev, ustanovite lastno združno mlekarno in zagotovite si tako stalen dohodek od mleka. Pričakujemo od agilnega odbora »Kmečko delavske zadruga«, da vzame čimprej to perečo gospodarsko zadevo v svoje roke.

Novaki.

(Žalostni in veseli glas zvonov in drugo.) — Nepričakovano so zapeli dne 13. marca vsi štirje zvonovi žalostno pesem smrti v Ameriki umrlemu 50-letnemu Andreju Bizjaku iz Gor. Novakov štev. 50. Ta glas je pretresel vse, osobito pa njegovo 80-letno mater in sorodnike. Pogreba se je udeležilo mnogo ljudstva. Minuli so štirje meseci. V nedeljo dne 14. t. m. pa se je zopet oglasil veliki zvon in z njim ostali trije v slovesnem pritrkanju in javil, da se bo ob pol treh vršila velika slovesnost, to je, blagoslovljenje sv. Florjana in sprejem okrog 50 dečkov in deklic v Marijin vrtec, nato pa sprejem 23 deklet v Marijino družbo. Naravnost lep je bil pogled na sprejod, ki se je med slovesnim zvonjenjem pomikal iz pred župnišča v cerkev. Cerkveni govor je imel g. Stanko Premrl. Nato je g. novomašnik Žagar blagoslovil zastavo.

Na dan sv. Ane pod noč nas je pretresla žalostna vest, da je utonila čvrsta mladenka, 21-letna Marica Bevk. Bila je močna in lepa, a podvržena padavični bolezni. Na usodni dan je šla v Cerkno, ker je tam cerkv. shod farne patrone sv. Ane. Pa tretji uri se je vesela vrnila in je, prišedši domov, šla v bližnji potok prať perilo. Padla je v vodo, tako da je bila glava v vodi. Opazili so jo prepozno. Naj tam nad zvezdami uživa nebeško veselje. Njene ostale pa naj tolaži ljubi Bog.

Volče.

V nedeljo 11. septembra je praznik imena Marijinega. Praznovali smo ga pred vojno prav slovesno in sicer na Mengorah. Mengore so bile naša mala božja pot. V svetovni vojni so bile nešteto krat označene pod imenom: Sveta Marija. Cerkev je bila dosti prostorna in notranjost zelo lepa. Podružnica je volčanske župnije. Vojna je vničila vse. Letos poteka že 13. leto, odkar samujejo razvaline, ki so bile priča neveselih dogodkov. Dal Bog nam kmalu dočakati, da bi se svetišče Marijino

zamoglo pozidati. Marija naj bi zakraljevala zopet na svojem prejšnjem častnem prostoru kot kraljica miru. — Dne 15. septembra bo prevzv. knez in nadškof posvetil našo farno cerkev sv. Lenarta. Z veseljem se pripravljamo na ta dan in upamo, da nas bodo tudi sosedje obiskali. — Umrl je v bolnišnici v Gorici g. Ivan Gulin, dolgoletni uslužbenec na sodnji v Cerknem. Bil je mož mirnega in zelo prijaznega značaja. Po dolgem trpljenju naj počiva v miru! Gospe soprogi naše sožalje!

Iz volčanskih hribov.

Že dolgo se nismo nič oglasili iz našega goratega kraja. Pa ravno zato se moramo oglasiti, ako hočemo še živeti in malo potožiti naše križe. Prva rana so naša razrita in razkopana zemljišča, kajti v naši občini je bila stalna bojna črta, zatorej je z vojaškimi cestami vse preprežena; zatem je bilo veliko število topov in kavern, ki so naša zemljišča po nekaterih krajih tako opustošila, da še dolgo vrsto let ne bodo donasala nobenih dohodkov. Od vseh te goličav in pustot pa moramo plačevati davek. Ravno sedaj pa se čuje, da hoče davčna oblast to krivico popraviti. Bog daj, da bi se pravilno rešilo.

Druga naša rana pa sloni na naših mladih hčerkicah, ki hočejo posnemati novodobno uniformo mestne gospodične. Mlade deklice, nazaj k stari noši in potem boste srečne. Zatem tudi prosimo, merodajne činitelje, da nam za zboljšanje naše goveje živine potrjujejo le prvo vrstne bike in junice, ki so ustvarjeni za naše gorate kraje. Za naše planine mora biti žival kakor divja koza, da gre lahko po skalovju in strminah ter kljubuje vsem vremenskim silam. S potrditvijo naših bikov, bi se lahko znižala tudi skodnina. Prosimo torej vse naše merodajne gospode, naj vzamejo tudi to v pretres.

Sušo smo imeli tudi pri nas. Pri otavi nam je naredila precej škode. Sedaj je nekaj boljše.

Hiša, 20 minut od Travnika, iz Gorice, obstoječa iz 6 prostorov, kašče in pritiklin, se proda za L 12.000.

J. Fon, klopučar v Gorici.

ZAHVALA.

ZAVAROVALNICI 'L' UNION', oziroma gosp. Avg. Ravnik-u v GORICI, Via Berzellini 2 za takojšnje in pravilno izplačilo odškodnine mojega pogorelega poslopja.

Ivana Kalister, Juršice.

Preklic.*)

Preklicujem in obžalujem kot nesresnične in izmišljene vse besede, ki sem jih izustil proti časti g. Franca Podreka, trgovca v Volčah štev. 115, v gostilni »Pri Lamnjanu«.

Josip Jug, Čiginj št. 3.

*) Za članke pod tem naslovom odgovarja uredništvo samo v toliko, kolikor zahteva zakon.

Katoliška knjigarna v Gorici
ulica Carducci št. 2.

Obvestilo.

Vsi naši cenjeni odjemalci, ki niso mogli še do danes kolekovati zaplenjenih cigaretnih stročnic in papirja, naj nam pošljejo tozadevno finančno »bolletto« in vsoto denarja, nakar jim poskrbi vodstvo knjigarne brezplačno potrebno količino ovitkov (fascette). Ob enem pa opozarjamo, da so na razpolago ovitki (fascette) samo po 25 cent. za vse vrste cig. pap. oziroma stročnic.

Koledarček.

12. sept. poned., Gvido, sp.;
13. sept. torek, Frančišek Kald.;
14. sept. sreda, Ciprijan, šk.;
15. sept. četrtek, Nikomed, m.;
16. sept. petek, Ljudmila, vd.;
17. sept. sobota, Lambert, šk.;
18. sept. nedelja, Sedem žalosti
Marije Device.

Listnica Kmečke-delavske zveze in Političnega društva »Eđinosti« v Gorici.

1. Koncut Josip, Hruševlje 16 — Dolenja. Vaše prošnje ni bilo mogoče izslediti v Rimu. Prošnjo lahko obnovite. Dokazite, da je bila vložena. Priložite poštno potrdilo ali izjavo županstva.

2. Kurinčič Anton, Idersko 57. Vaša prošnja je v pregledu. Podrezati pa morate sami pri županstvu, da pošlje čimprej vse dokumente, ki jih je komisija že večkrat zahtevala od županstva.

3. Dominko Ciril, Bilje 83. Z odlokom od 6. 4. 1925. šte. 44880 — Vam je bila priznana pokojnina L 756 na leto od 1. 10. 1925, do 30. 9. 1928.

4. Simčič Andrej, Gonjače, Šmartno šte. 138/8. Vaša prošnja je v pregledu. Podrezati pa morate sami pri županstvu, da pošlje čimprej vse dokumente, ki jih je komisija že večkrat zahtevala od županstva.

5. Bregantič Anton pok. Antona, Medana. Vaše prošnje ni bilo mogoče izslediti v Rimu. Prošnjo lahko obnovite. Isto ko pri Koncutu Josipu, Hruševlje.

6. Simšič Josipina, vdova, Imenje 61. Šmartno. Vaše prošnje ni bilo mogoče izslediti v Rimu. Isto ko pri Koncutu Josipu.

7. Plesničar Blaž, Voglarje, Trnovo 25. Akoravno se je vdova vašega sina zopet omožila nimate vi pravice do povišanja penzije (Člen 42. kr. dekr. 12. 7. 1923. št. 1491).

Lovska puška, popolnoma nova, kaliber 12 je na prodaj. Naslov pove uprava »Goriške Straže«.

Velika izbira prenosljivih gramofonov, plošč, igel itd. — Velika zaloga fotografskih šip in papirja za fotografije; fotografski aparati itd. Tvrđka E. Vokulat & Co. Gorica, Corso Vitt. Em. III. št. 7. — Tel. 3—47.

Glavovirje, harmeonije, orgle itd. sprjema v popravilo v vsakem stanju ter jih uglašuje najtočneje in po najnižjih cenah Andrej Pečar, Gorica, Piazza Vittoria 16, drugo dvorišče.

Zaloga vina v Gorici, via Formica št. 1 tik Korna, ima v zalogi prava, pristna vina, bela in črna, kakor tudi kraški teran iz lastnih vinogradov. Konkurenca izključena. Postrežba vestna in točna. Se priporoča Pirec Josip.

Na prodaj je večja množina vinske posode od 56 litrov naprej. Posoda je vsa v pravem dobrem stanju. Vprašajte v Gorici, ulica Mameli št. 8 (prej Šolska ulica).

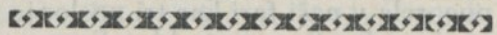
Dober, izučen čevljarški pomočnik išče dela bodisi v mestu, še raje na deželi. Naslov pove uprava »Goriške Straže«.

Majhna boljša slovenska družina sprejme dva dijaka na stanovanje in hrano po nizki ceni. Kje, pove uprava »Goriške Straže«.

Na prodaj je 30 hl prav izvrstnega belega vina v bližini Dornberga. Naslov pove uprava »Goriške Straže«.

VOJNA ODSKODNINA.

Konzulence, zastopstva, prizivi, konkordati, likvidacije, davčne zadeve, posojila vsake vrste, všteti brezobrestna posojila na starostno obrabo. — Pisarna: A. Trampuž, sod. oficijal, Gorica, Via Garibaldi 20, I. nadstr.

Odlikovana kamnoseška delavnica

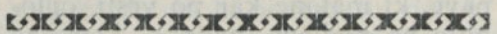
Franc Podbersig

Gorica

Via Trieste 17 (znotraj)

je pripravila za vse Svete veliko zalogo nagrobnih kamnov od 80 lir naprej. Spomeniki z izbočeno podobo Kristusovo in angeljskimi podobami, vse iz kararskega mramorja do 10.000 lir.

Obiščite in prepričajte se!

Lloyd Sabaudo.

Prihodnje vožnje:

v Severno Ameriko:

- »Conte Rosso« 9. 9. 1927.
»Conte Biancamano« 27. 9. 1927.
»Conte Rosso« 14. 10. 1927.

Iz Genove v Njujork v 9. dneh;

v Južno Ameriko:

- »Tomaso di Savoia« 13. 9. 1927.
»Principessa Giovanna« 29. 9. 1927.
»Conte Verde« 6. 10. 1927.
»Principe di Udine« 13. 10. 1927.
»Principessa Maria« 21. 10. 1927.
»Maria Christina« 25. 10. 1927.
»Tomaso Savoia« 18. 11.

Iz Genove v Buenos Ayres v 13½ dneh.

v Avstralijo:

- »Re d'Italia« 27. 9. 1927.

Informacije daje in sprejema prednaročila na vozne listke za stopnik

F. Rosich, Gorica,
Via Contavalle št. 4

Zavod Dr. BONCINA-FINETTI

TRST, Via Fabio Filzi 23, V. n. Tel. 48-03

Zagotovljeno 3-dnevno zdravljenje

„ŠIJATIKE“

(Trganje v kolku)

Zdravljenje živčnega trganja v laktih in v bokih. — Sprejema od 10—12 in od 15—17.

Dott. Gius. Comel

specialist za bolezni v

ušesih, nosu in grlu,

bivši operator na univ. klinikah prof. Neumann-a in Hajek-a na Dunaju in asistent prof. Brunetti v oddelku za nosne in ušesne bolezni v mestni bolnišnici v Benetkah je odprl ambulatorij v Gorici, Via Garibaldi 11 (prej Teatro). Sprejema od 9-11 predp. in od 3-4 pop.

PLJUČNE BOLEZNI

Dott. Cerretti

Radiologični kabinet je odprt: v Vidmu: Via del Sale 15 (vse dni) v Gorici: Via Barzellini 3 (ob sredah in petkih ob pop. urah).

ZOBOZDRAVNIŠKI ATELJE
ROBERT BERKA

Gorica, sedaj Corso Verdi 36.

Laboratorij otvorjen že leta 1918 Sprejema od 9. do 12. in od 2. do 6. ob nedeljah in praznikih od 9.—12.

Zdravnik
za zobe in usta
Dr. LOJZ KRAIGHER
sprejema
v **GORICI**
Piazza della Vittoria šte. 20

ACQUA DELL' ALABARDA

proti izpadanju las.

Vsebuje kinin in je vsled tega posebno priporočljiva proti prehladu in za ojačenje korenin. Steklenica po 6 lir — se dobiva v lekarni Castellanovich, lastnik F. Bollafio, Trst, Via Giuliani 42. — V Gorici, Via Carducci 9 pri Fiegel.

Ortopedični zavod A. ZECCHI

TURIN - Via Roma 31 I. n. - TURIN

KILA

Ozdravljenec v Trstu:

Bolan sem bil na kili že več let in sem že obupal. Poskusil sem različne pase, a nisem dosegel nikakega uspeha. Po sreči sem mogel poskusiti posebni aparat ZECCHI, ki mi je povrnil prejšnje zdravje. Čutim se vsled tega dolžnega, da javno in povsod to izjavim, ker sem res dobro potrosil svoj denar.

Piazza Anton, Trst, Via Galvani 3.

Važno! Vsled mnogih povpraševanj naznanjamo, da bo dajal ortopedik ZECCHI osebno vsa pojasnila v sledečih mestih in dnevih: Gorica: Petek 16. septembra, hotel Angelo d'Oro. — Tržič: Četrtek 22. septembra, hotel al Cervo.

Telefon šte. 16

Ustanovljena l. 1889

Poštni ček. 10.533

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

(GRADSKA ŠTEDIONICA)

Stanje vložnega denarja nad 260 milijonov dinarjev

LJUBLJANA
PRESERNOVA ULICA

Stanje vložnega denarja nad 1040 milijonov kron

sprejema vloge na hranilne knjižnice kakor tudi na tekoči račun, in sicer proti najugodnejšemu obrestovanju. Hranilnica plačuje zlasti za vloge proti dogovorjeni odpovedi v tekočem računu najvišje mogoče obresti.

Jamstvo za vse vloge in obresti, tudi tekočega računa, je večje kot kjerkoli drugod, ker jamči zanje poleg lastnega hranilnišnega premoženja še mesto Ljubljana z vsem premoženjem ter davčno močjo. Uprav radi tega nalagajo pri njej sodišča denar nedoletnih, župnijski uradi cerkveni in občine občinski denar.

Naši rojaki v Ameriki nalagajo svoje prihranke največ v naši hranilnici, ker je tu popolnoma VAREN.

Teod. Hribar (nasl.) - Gorica
CORSO VERDI 32 - - (hiša Centr. Posoj.)

Velika zaloga češkega platna iz znane tovarne Regenchart & Raymann, vsakovrstno blago za poročence kakor tudi velika izbira moškega in ženskega sukna.
Blago solidno! Gene zmerne!

PODRUŽNICA

Ljubljanske kreditne banke v Gorici

Corso Verdi „Trgovski Dom“

Telefon številka 50

Brzojavni naslov: Ljubljanska banka

Delniška glavni

Din. 50.000.000

Centrala LJUBLJANA

Rezerve

Din. 10.000.000

Podružnice in agencije: Brežice, Celje, Črnomelj, Gorica, Kranj, Logatec, Maribor, Metković, Novi Sad, Novomesto, Ptuj, Prevalje, Rakek, Sarajevo, Slovenjgradec, Split, Trst. Sezonska ekspozitura: Rogaška Slatina.

Vloge na knjižice po 4½%.

Vloge v tekočem računu lir ali dinarjev, (najugodnejše obrestne mere).

Nakup valut, čekov, deviz in obligacij vojne odškodnine (bonov) po najugodnejših cenah.

Nakazila v tu- in inozemstvo.

Borzni in ostali bančni posli.